

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut, som et led i implementeringen af FN's Handicapkonvention, pålægges at sikre, at tegnsprobrugere, og andre borgere med kommunikationsproblemer, som er omfattet af konventionen, som opfølgning på konsultation og omkring videre behandling, skal modtage en skriftlig redegørelse.
(Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed, Doris Jakobsen)

1. behandling

På vegne af Naalakkersuisut takker jeg mange gange for forslaget.

På EM2012 tilsluttede Grønland sig FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. Den skal sikre, at personer med handicap kan nyde samme menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder som andre.

Konventionen indeholder, i forhold til nærværende beslutningsforslag, bestemmelser om information og tilgængeligheden heraf.

Det betyder, at Grønland skal tage passende skridt til at sikre, at personer med funktionsnedsættelse kan kommunikere med en sundhedsfaglig medarbejder på tilsvarende vis, som det ville være tilfældet for andre. Det kan gøres ved at stille en tegnsprogstolk til rådighed, men også andre midler kan være passende, som jeg kommer ind på senere.

Jeg er glad for at kunne oplyse, at tegnsprogsbrugere og andre borgere med kommunikationsproblemer allerede i dag, som opfølgning på konsultation og information omkring videre behandling, har mulighed for at få udleveret en skriftlig orientering om deres forløb.

Det sundhedsfaglige personale benytter de nødvendige hjælpemidler for at sikre en optimal kommunikation med og forståelse hos borgere med kommunikationsproblemer. Vurderes det ud fra et lægefagligt skøn, at en tegnsprogstolk er nødvendig for behandlingen, vil man søge at skaffe adgang til dette. Jeg vil medgive forslagsstiller, at det kan være vanskeligt at skaffe en tegnsprogstolk. I de situationer, hvor det ikke er muligt, vil borgeren derfor blive indkaldt til en ny konsultation, hvor det er muligt at sikre tegnsprogstolkebistand.

Flere tegnsprogsbrugere og borgere med diagnosticeret nedsat hørelse medbringer selv professionelle tegnsprogskyndige støttepersoner, som de får bevilliget via nogle botilbud i kommunalt regi.

Er der i andre situationer brug for nærmere vejledning eller uddybning efter en konsultation eller behandling kan det sundhedsfaglige personale kommunikere på skrift. Desuden udleveres pjecer og skriftlige vejledninger for at sikre, at patienter er indforståede med sagens karakter og forløb. En forklaring under en konsultation kan også støttes af lægens brug af illustrationer eller modeller.

Det er rigtigt, som det fremgår af beslutningsforslaget, at det er vanskeligt at have et privatliv, hvis det er nødvendigt at benytte et familiemedlem som tegnsprogstolk. Men hørehæmmede borgere kan også af andre grunde vælge at medbringe pårørende, eksempelvis fordi de foruden tegnsprogstolkning kan bistå med støtte, tryk samt medinddragelse i et patientforløb.

Naalakkersuisut har hele tiden fokus på at forbedre patientens vilkår ved hans eller hendes kontakt til sundhedsvæsenet. Derfor er jeg da også glad for at kunne sige, at sundhedsvæsenet i øjeblikket arbejder med at indføre elektronisk patientjournal, hvor patientjournaler og behandlingsplaner bliver samlet og opbevaret. Det vil betyde, at patienter fremover hurtigere vil kunne få en samlet udskrift af deres behandlingsforløb.

På det sociale område har IPIS, Viden- og rådgivningscenter om Handicap, blandt andet indgået et samarbejde med KTK, Døveforeningen i Grønland, om at tilbyde fjerntolkning, som kan forbedre døves livsbetingelser ved at give dem mulighed for kommunikation via fjerntolkning over Skype.

Naalakkersuisut vil arbejde for fremover at forbedre hørehæmmede borgeres vilkår i mødet med sundhedsvæsenet. Naalakkersuisut vil således undersøge muligheder for at ansætte tegnsprogstolke i sundhedsvæsenet, der vil kunne kommunikere via fjerntolkning over Skype.

Ydermere blev Martha – den grønlandske talesyntese – lanceret i 2015, som gør det muligt at få læst tekster op på grønlandsk, som kan imødekomme andre former for kommunikationsproblemer så som ordblindhed og synshandicap.

På baggrund heraf indstiller Naalakkersuisut forslaget til forkastelse.